

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 28.5.2002
COM(2002) 180 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σχέδιο κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Σχέδιο κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων (Π.Α)	2
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	4
2.1. Δράση αριθ. 1 : Έλεγχος του κράτους στους υπηκόους του.....	4
2.2. Δράση αριθ. 2 : Καθορισμός των διαδικασιών για τη θέση σε εφαρμογή διατάξεων που έχουν εγκριθεί σε διεθνές επίπεδο σχετικά με την βιωσιμότητα των αλιευτικών πόρων. 4	
2.3. Δράση αριθ. 3 : Έλεγχος των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την Π.Α	5
2.4. Δράση αριθ. 4: Ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών του τομέα της αλιείας, των καταναλωτών και του κοινού γενικά σχετικά με την ανάγκη καταπολέμησης της Π.Α. 5	
3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΠΟΑ.....	6
3.1. Δράση αριθ. 5: Ανάπτυξη συστημάτων ελέγχου και επιθεώρησης στο πλαίσιο κάθε ΠΟΑ	6
3.2. Δράση αριθ. 6 : Ρύθμιση ορισμένων δραστηριοτήτων αλιείας στην ανοικτή θάλασσα6	
3.3. Δράση αριθ. 7 : Αναγνώριση και παρακολούθηση των σκαφών που ασκούν Π.Α	7
3.4. Δράση αριθ. 8 : Προώθηση εναρμονισμένων σχεδίων δράσης που αποσκοπούν στη μείωση της Π.Α.....	7
3.5. Δράση αριθ. 9 : Αναγνώριση και ποσοτικός υπολογισμός των παράνομων αλιευμάτων 8	
3.6. Δράση αριθ. 10 : Πιστοποίηση και τεκμηρίωση	8
4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ	9
4.1. Δράση αριθ. 11 : Βελτίωση της ενημέρωσης σχετικά με την κατάσταση των αλιευτικών σκαφών.....	9
4.2. Δράση αριθ. 12 : Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας	10
4.3. Δράση αριθ. 13 : Ορισμός του ουσιαστικού δεσμού μεταξύ του κράτους και του σκάφους	10
4.4. Δράση αριθ. 14 : Καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κράτους λιμένος.11	
5. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ	11
5.1. Δράση αριθ. 15 : Στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για την καταπολέμηση της Π.Α.11	

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καταπολέμηση της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων (Π.Α) συνιστά μια από της προτεραιότητες δράσης της διεθνούς κοινότητας για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέβαλε ενεργώς στην επεξεργασία ενός διεθνούς σχεδίου δράσης που αποσκοπεί στην πρόληψη, στην παρεμπόδιση και στην εξάλειψη της Π.Α. Το διεθνές αυτό σχέδιο δράσης που καταρτίστηκε, από την Επιτροπή Αλιείας του FAO (COFI) στο πλαίσιο του κώδικα συμπεριφοράς για μια υπεύθυνη αλιεία του FAO, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο του FAO στις 23 Ιουνίου 2001.

Σύμφωνα με τις αναληφθείσες υποχρεώσεις, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει τώρα να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή σε κοινοτικό επίπεδο το σχέδιο δράσης που συμφωνήθηκε σε διεθνές επίπεδο.

Δεδομένου ότι η κοινοτική νομοθεσία είχε ήδη σημειώσει πρόοδο στον τομέα αυτό, το παρόν έγγραφο εργασίας δεν αποσκοπεί να παρουσιάσει μια απογραφή των ήδη υφισταμένων μέσων για την καταπολέμηση της Π.Α. Αντιθέτως, πρέπει να επισημανθούν οι νέες δράσεις ή πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη του στόχου αυτού είτε στο επίπεδο της κοινοτικής νομοθεσίας, είτε στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων αλιείας, είτε, τέλος, στο πλαίσιο πολυμερών διεθνών οργανισμών. Πρέπει επίσης να μην αγνοηθεί ο ρόλος τον οποίο μπορεί να διαδραματίσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στη λήψη υπόψη των ιδιαίτερων αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών.

Η θέση σε εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και συνεκτικού συστήματος ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων συνιστά ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία για την επιτυχία της βιώσιμης πολιτικής στον τομέα της διατήρησης και διαχείρισης των αλιευτικών πόρων. Όσο περισσότερο τα μέτρα αυτά διατήρησης και διαχείρισης καθίστανται υποχρεωτικά, τόσο μεγαλώνει η επιθυμία για την παραβίαση τους. Η νομιμότητα των μέτρων αυτών δεν θα μπορέσει συνεπώς να αναγνωριστεί από τους αλιείς και τους διάφορους ενδιαφερόμενους παράγοντες παρά μόνον εφόσον έχουν την αίσθηση ότι εφαρμόζονται κατά ισότιμο τρόπο.

Το φαινόμενο των "σημαιών ευκαιρίας" συνιστά στον τομέα αυτό ένα σημαντικό κίνδυνο για την επιβίωση των αλιέων σε παγκόσμια κλίμακα. Η ύπαρξη των σημαιών αυτών υποβαθμίζει ολόκληρο το σύστημα ελέγχου τόσο στο επίπεδο κατάρτισης κανόνων όσο και στο επίπεδο εφαρμογής του. Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει την υποχρέωση να αντιδράσει προστατεύοντας τόσο τα δικά της συμφέροντα όσο και εκείνα της διεθνούς κοινότητας, προκειμένου να καταπολεμήσει το φαινόμενο αυτό.

Το πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής φαίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκό προκειμένου να υπάρξει συνεκτικός προβληματισμός στον τομέα αυτό. Το χρονοδιάγραμμα της μεταρρύθμισης αυτής θα έπρεπε να επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα να παρουσιάσει ένα υποδειγματικό έγγραφο κατά την προσεχή σύνοδο της Επιτροπής Αλιείας του FAO το 2003.

2. ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

2.1. Δράση αριθ. 1 : Έλεγχος του κράτους στους υπηκόους του

- **Στόχος** : αποθάρρυνση των υπηκόων των κρατών μελών της Κοινότητας να θέτουν τα αλιευτικά τους σκάφη υπό τη σημαία ενός κράτους, το οποίο δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του κράτους σημαίας, και να διαπράττουν παραβάσεις.
- **Αιτιολόγηση** : οι σημαίες ευκαιρίας εισάγουν μη ισότιμους όρους ανταγωνισμού και συνιστούν σοβαρή απειλή για την βιωσιμότητα της διαχείρισης των αλιευτικών πόρων. Λόγω της απουσίας διεθνών κανόνων που να επιτρέπουν τον καθορισμό του ουσιαστικού δεσμού μεταξύ του κράτους και των σκαφών που φέρουν τη σημαία του, πρέπει να αποθαρρυνθούν οι κοινοτικοί πλοιοκτήτες να κάνουν χρήση τέτοιων σημαιών, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ισότητα μεταχείρισης μεταξύ των πλοιοκτητών. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει ήδη αναλάβει σχετικές διεθνείς νομικές δεσμεύσεις (σύμβαση SEAFO), οι οποίες πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή σε κοινοτικό επίπεδο κατά τρόπο που να μην εισάγει διακρίσεις.

- Μέσα

(α) εισαγωγή ενός ειδικού άρθρου στον κανονισμό ελέγχου, το οποίο να καθορίζει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι των υπηκόων τους (εφοπλιστές ή πλοίαρχοι αλιευτικών σκαφών) που ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες οι οποίες δεν είναι σύμφωνες προς τους κανόνες διατήρησης και διαχείρισης των αλιευτικών πόρων, επί αλιευτικού σκάφους που φέρει τη σημαία μη κοινοτικού κράτους μέλους.

(β) εισαγωγή στην κοινοτική νομοθεσία απαγόρευσης χρήσης κοινοτικής άδειας αλιείας για τη ναύλωση σκαφών που έχουν αναγνωριστεί ότι ασκούν Π.Α.

2.2. Δράση αριθ. 2 : Καθορισμός των διαδικασιών για τη θέση σε εφαρμογή διατάξεων που έχουν εγκριθεί σε διεθνές επίπεδο σχετικά με την βιωσιμότητα των αλιευτικών πόρων.

- **Στόχος** : υποχρεωτική εφαρμογή διαφόρων κειμένων που συμφωνήθηκαν σε διεθνές επίπεδο, τα οποία αφορούν τη διαχείριση (υπεύθυνη ή/και) βιώσιμη των αλιευτικών πόρων, με τη χρήση, για το σκοπό αυτό, ορισμένων μέσων της εμπορικής πολιτικής.

- **Αιτιολόγηση** : ο καθορισμός στην κοινοτική νομοθεσία διαδικασιών που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της απουσίας προστατευτικών στόχων καθώς και αντικειμενικών όρων εφαρμογής, θα επιτρέψει να υπάρξει ισότητα μεταχείρισης μεταξύ των κρατών.

Το πλέον γνωστό παράδειγμα στον τομέα αυτό αφορά το ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την απαγόρευση χρήσης μεγάλων παρασυρόμενων απλαδιών διχτύων, που μεταφέρθηκε στο κοινοτικό δίκαιο αλλά δεν τηρήθηκε από ορισμένες τρίτες χώρες.

- **Μέσα** : έκδοση κοινοτικής νομοθεσίας, η οποία να είναι συμβατή με τους κανόνες του ΠΟΕ που απαγορεύουν το εμπόριο προϊόντων αλιείας που αλιεύθηκαν κατά παράβαση των διεθνών συμφωνιών σχετικά με την υπεύθυνη ή/και βιώσιμη διαχείριση των αλιευτικών πόρων.

2.3. Δράση αριθ. 3 : Έλεγχος των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την Π.Α

- **Στόχος :** Εξασφάλιση της μη διατήρησης εμπορικών σχέσεων που θα μπορούσαν να έχουν με σκάφη που έχουν αναγνωριστεί ότι ασκούν Π.Α εκ μέρους των εισαγωγέων, των μεταφορτωτών, των αγοραστών – καταναλωτών, των επιχειρήσεων εφοδιασμού, των τραπεζών, των ασφαλιστών και άλλων παροχέων υπηρεσιών.
- **Αιτιολόγηση :** Εάν τα σκάφη που ασκούν Π.Α δεν διαθέτουν αγορές για τη διάθεση της παράνομης παραγωγής τους, δεν θα έχουν πλέον οικονομικό συμφέρον να ασκούν τέτοιου είδους αλιευτικές δραστηριότητες.
- **Μέσα :** Εισαγωγή μιας διάταξης στον κανονισμό ελέγχου, δυνάμει της οποίας θα συνιστούν παράβαση τέτοιου είδους εμπορικές σχέσεις ή το εμπόριο ιχθύων ή προϊόντων που προέρχονται από Π.Α. Για τη διευκόλυνση των φορέων αυτών, θα ήταν σκόπιμο να δημοσιεύσει η ΕΚ καταλόγους των σκαφών που ασκούν Π.Α και, εφόσον είναι αναγκαίο, των επιχειρηματιών που συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητές τους, όπως καθορίστηκαν και εγκρίθηκαν από τις ΠΟΑ.

2.4. Δράση αριθ. 4: Ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών του τομέα της αλιείας, των καταναλωτών και του κοινού γενικά σχετικά με την ανάγκη καταπολέμησης της Π.Α.

- **Στόχος :** Εξασφάλιση της ενημέρωσης του συνόλου των επαγγελματιών του κλάδου της αλιείας, καθώς και των καταναλωτών και του κοινού γενικά, σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της Π.Α για την διατήρηση των πόρων, την υπεύθυνη διαχείριση των αποθεμάτων και τη βιωσιμότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και για τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και στην διεθνή σκηνή, για την εξάλειψη της μαστίγας αυτής.
- **Αιτιολόγηση :** Στο πλαίσιο εφαρμογής του κώδικα συμπεριφοράς για μια υπεύθυνη αλιεία του FAO και του διεθνούς σχεδίου δράσης του κατά της Π.Α, η Κοινότητα ανέλαβε να πραγματοποιήσει δράσεις ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών του κλάδου της αλιείας και των άλλων ενδιαφερομένων σχετικά με την ανάγκη καταπολέμησης της Π.Α. Η θέση σε εφαρμογή του σχεδίου δράσης θα είναι περισσότερο αποτελεσματική εφόσον υποστηριχθεί από την κοινή γνώμη.
- **Μέσα :** Διοργάνωση μιας σειράς δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τις διάφορες πτυχές του παρόντος σχεδίου δράσης ανάλογα με την πορεία εφαρμογής του. Οι δράσεις αυτές θα έχουν διαφορετική μορφή ανάλογα με την αντιμετωπιζόμενη πτυχή και το κοινό στο οποίο απευθύνονται. Θα περιλαμβάνουν, ιδίως, τη διάδοση πληροφοριών μέσω εντύπων, οπτικοακουστικών ή ηλεκτρονικών μέσων, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, εκστρατειών τύπου, δράσεων επικοινωνίας καθώς και δημοσίων εκδηλώσεων.

3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΠΟΑ

3.1. Δράση αριθ. 5: Ανάπτυξη συστημάτων ελέγχου και επιθεώρησης στο πλαίσιο κάθε ΠΟΑ

- **Στόχος :** Υιοθέτηση από κάθε ΠΟΑ ενός συστήματος ελέγχου και επιθεώρησης, στη θάλασσα ή/και στους λιμένες, και, ενδεχομένως, συστήματος παρατηρητών, το οποίο θα προσαρμόζεται προς τα χαρακτηριστικά των αλιευτικών δραστηριοτήτων κάθε μιας από αυτές.
- **Αιτιολόγηση :** Η αποτελεσματική θέση σε εφαρμογή μέτρων διατήρησης και διαχείρισης που λαμβάνονται από τις ΠΟΑ προϋποθέτει ένα προσαρμοσμένο και συνεκτικό σύστημα ελέγχου και επιθεώρησης. Η έναρξη ισχύος της συμφωνίας των Ηνωμένων Εθνών για τα επικαλυπτόμενα αποθέματα προϋποθέτει, αφενός, την προσαρμογή των κανόνων που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή στα χαρακτηριστικά των τύπων αλιείας που καλύπτονται από τις διάφορες ΠΟΑ και, αφετέρου, την κατάρτιση επακριβέστερων και λειτουργικότερων κανόνων από εκείνους που προβλέπονται στην συμφωνία προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και να υπάρξουν μεγαλύτερες εγγυήσεις των δικαιωμάτων των κρατών και των χρηστών μέσω διαφανών και μη προκαλούντων διακρίσεις διαδικασιών.
- **Μέσα :** Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει να λάβει την πρωτοβουλία να προτείνει όσο το δυνατόν περισσότερο εμπειριστατωμένα και λεπτομερή συστήματα ελέγχου και επιθεώρησης σε όλες τις ΠΟΑ οι οποίες δεν διαθέτουν τέτοιου είδους συστήματα καθώς και τροποποιήσεις στα υφιστάμενα συστήματα με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους στην καταπολέμηση της Π.Α.

3.2. Δράση αριθ. 6 : Ρύθμιση ορισμένων δραστηριοτήτων αλιείας στην ανοικτή θάλασσα

- **Στόχος :** Υιοθέτηση από τις ΠΟΑ μέτρων διατήρησης και διαχείρισης, είτε για τις αλιευτικές δραστηριότητες (όπως είναι η απαγόρευση της χρήσης παρασυρόμενων απλαδιών δικτύων), είτε για την αλίευση ειδών (όπως τα είδη βαθέων υδάτων), που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ρύθμισης μέχρι σήμερα σε διεθνές επίπεδο.
- **Αιτιολόγηση :** Το σχέδιο δράσης του FAO έχει ως στόχο όχι μόνο τις δραστηριότητες Π.Α αλλά επίσης και τις δραστηριότητες αλιείας που δεν αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης. Η πρόοδος που σημειώθηκε στον τομέα της ρύθμισης και του ελέγχου ορισμένων αλιευτικών δραστηριοτήτων κινδυνεύει να ωθήσει τις αλιευτικές προσπάθειες είτε προς τεχνικές αλιείας που δεν σέβονται το περιβάλλον, είτε προς είδη τα οποία, λόγω του γεγονότος αυτού, θα απειληθούν άμεσα να υποστούν υπερεκμετάλλευση. Η Κοινότητα πρέπει επίσης, τόσο για λόγους αποτελεσματικότητας όσο και ισότητας, να προσπαθήσει να επιτύχει την ομοιόμορφη και μη προκαλούσα διακρίσεις εφαρμογή των μέτρων που επιβάλλει στους αλιείς της τόσο στα κοινοτικά ύδατα όσο και στην ανοικτή θάλασσα. Η απουσία αυτή ρύθμισης σε διεθνές επίπεδο στην ανοικτή θάλασσα κινδυνεύει εξάλλου να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων υπό σημαία ευκαιρίας προκειμένου για την αποφυγή συμμόρφωσης προς τους κοινοτικούς κανόνες.

- **Μέσα :** Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει να λάβει την πρωτοβουλία να προτείνει μέτρα διατήρησης και διαχείρισης στην ανοικτή θάλασσα προκειμένου να μειώσει όσο το δυνατόν περισσότερο τους τομείς δραστηριότητας που δεν αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης σε διεθνές επίπεδο. Θα δοθεί προτεραιότητα στις περιπτώσεις στις οποίες η κοινοτική νομοθεσία είναι αυστηρότερη από τους ισχύοντες διεθνείς κανόνες.

3.3. Δράση αριθ. 7 : Αναγνώριση και παρακολούθηση των σκαφών που ασκούν Π.Α

- **Στόχος :** Αναγνώριση από τις ΠΟΑ των σκαφών που ασχολούνται με δραστηριότητες Π.Α σύμφωνα με διαφανείς και μη προκαλούσες διακρίσεις διαδικασίες και κριτήρια προκειμένου, αφενός, να επιβληθούν κυρώσεις για τις δραστηριότητες αυτές και, αφετέρου, να ληφθούν μέτρα κατά των κρατών σημαίας για την αποθάρρυνση των δραστηριοτήτων αυτών.
- **Αιτιολόγηση :** Ο αριθμός των σκαφών που εμπλέκονται με δραστηριότητες Π.Α δεν είναι γνωστός. Τα σκάφη αυτά αλλάζουν συχνά σημαία, θάλασσα δραστηριοτήτων ή πλοιοκτήτη, γεγονός που καθιστά δύσκολη την αναγνώριση τους. Εξάλλου, τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τις ΠΟΑ δεν είναι επαρκώς σαφή και αποτελούν αντικείμενο αμφισβητήσεων, από τις οποίες επωφελούνται τα σκάφη αυτά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κατάλογοι καταρτίζονται βάσει πληροφοριών ορισμένων κρατών και δεν επαληθεύονται πριν από την έγκρισή τους από τις ΠΟΑ, γεγονός που υπονομεύει την νομιμότητά τους. Οι διαδικασίες διαχείρισης (εγγραφή, διαγραφή) δεν είναι διαφανείς. Εξάλλου, δεν καθορίζονται οι συνέπειες που έχουν σχέση με την εγγραφή σε έναν κατάλογο. Κατά συνέπεια, αποτελεί θέμα προτεραιότητας η αποσαφήνιση των διαδικασιών και των κριτηρίων αναγνώρισης των δραστηριοτήτων Π.Α προκειμένου να εναρμονιστούν στο πλαίσιο των ΠΟΑ.
- **Μέσα :** Η Κοινότητα θα κινηθεί στο πλαίσιο των ΠΟΑ με στόχο τον καθορισμό αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων που να επιτρέπουν την αναγνώριση των δραστηριοτήτων Π.Α. Θα υποστηρίξει τις δράσεις που αναλαμβάνονται από τις ΠΟΑ βάσει των οποίων τα κράτη σημαίας καλούνται να λάβουν μέτρα για την εξάλειψη των δραστηριοτήτων Π.Α. Θα ενθαρρύνει τις ΠΟΑ να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα σκάφη που αναγνωρίστηκαν ότι ασκούν δραστηριότητες Π.Α. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα προσπαθήσει να εξεύρει τα μέσα για τη βελτίωση της συλλογής πληροφοριών για τα σκάφη, προκειμένου να στηρίξει τις ενέργειες των ΠΟΑ.

3.4. Δράση αριθ. 8 : Προώθηση εναρμονισμένων σχεδίων δράσης που αποσκοπούν στη μείωση της Π.Α

- **Στόχος :** Κατάρτιση, κατά εναρμονισμένο και διαφανή τρόπο, σχεδίων δράσης που αποσκοπούν στη μείωση της Π.Α στις ΠΟΑ, ιδίως για τα είδη τα οποία αποτελούν στόχο των δραστηριοτήτων Π.Α.
- **Αιτιολόγηση :** Κατά γενικό κανόνα, οι δραστηριότητες Π.Α έχουν ως στόχο είδη υψηλής εμπορικής αξίας. Η μείωση των δραστηριοτήτων Π.Α στα είδη αυτά απαιτεί συνεπώς μια συγκεκριμένη δράση και μια αποτελεσματική παρακολούθηση. Ωστόσο, τα σχέδια αυτά πρέπει να είναι διαφανή και μην εισάγουν διακρίσεις, δεδομένου ότι έχουν ως τελικό αποτέλεσμα την εφαρμογή εμπορικών κυρώσεων. Εάν οι ΠΟΑ αποκτήσουν εναρμονισμένα σχέδια δράσης για τα ίδια είδη – στόχους, θα δοθεί δυνατότητα να αποφευχθεί η μεταφορά δραστηριοτήτων Π.Α από τον ένα ωκεανό στον άλλο.

- **Μέσα :** Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα καλέσει τις ΠΟΑ να υιοθετήσουν σχέδια δράσης για την εξάλειψη της Π.Α, σύμφωνα με εναρμονισμένες, διαφανείς και μη προκαλούσες διακρίσεις διαδικασίες. Θα δοθεί προτεραιότητα στις περιπτώσεις των ειδών που αποτελούν κατά προτεραιότητα στόχο των δραστηριοτήτων Π.Α (είδη υψηλής εμπορικής αξίας).

3.5. Δράση αριθ. 9 : Αναγνώριση και ποσοτικός υπολογισμός των παράνομων αλιευμάτων

- **Στόχος :** Ποσοτικός υπολογισμός, μέσω των ΠΟΑ, των ποσοτήτων που αλιεύονται από τα σκάφη που ασκούν δραστηριότητες Π.Α με στόχο την εκτίμηση της επίπτωσης των δραστηριοτήτων αυτών στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποθεμάτων.
- **Αιτιολόγηση :** Για τη θέσπιση μέτρων διαχείρισης και διατήρησης, είναι αναγκαία η ορθή αξιολόγηση των αποθεμάτων, πράγμα το οποίο είναι πολύ δύσκολο για ορισμένα αποθέματα, δεδομένου ότι δεν είναι πλήρως γνωστή η έκταση των δραστηριοτήτων Π.Α. Εξάλλου, για την αποτελεσματική καταπολέμηση των δραστηριοτήτων Π.Α, είναι αναγκαία η αναγνώριση και ο ποσοτικός υπολογισμός των παράνομων αλιευμάτων προκειμένου να ληφθούν στη συνέχεια μέτρα κατά των σημαίων ευκαρίας.
- **Μέσα :** Η Κοινότητα θα ενθαρρύνει τις ΠΟΑ να θέσουν σε εφαρμογή διαδικασίες για τη συλλογή πληροφοριών για τις αλιεύομενες παράνομα ποσότητες (πληροφορίες για τις εμπορικές συναλλαγές, δειγματοληψίες που διοργανώνονται σε λιμένες, συλλογή πληροφοριών για τα αλιεύματα και τις εκφορτώσεις), για την μετέπειτα αναγνώριση της προέλευσης των αλιευμάτων αυτών προκειμένου να ληφθούν μέτρα κατά των κρατών σημαίας.

3.6. Δράση αριθ. 10 : Πιστοποίηση και τεκμηρίωση

- **Στόχος :** Δημιουργία, βάσει κοινών κριτηρίων, συστημάτων πιστοποίησης/τεκμηρίωσης για την στήριξη της αποτελεσματικής θέσης σε εφαρμογή του σχεδίου δράσης χωρίς να προκληθούν υπερβολικές επιβαρύνσεις για τους επιχειρηματίες.
- **Αιτιολόγηση :** Τα ισχύοντα συστήματα (στατιστικό έγγραφο ICCAT, έγγραφο αλιευμάτων CCAMLR), τα οποία στηρίζονται στη συλλογή δεδομένων που χρησιμεύουν κυρίως για την μελλοντική διαχείριση των πόρων, ανταποκρίνονται μόνον εν μέρει στις ανάγκες του σχεδίου δράσης. Δεδομένου ότι έχουν αναπτυχθεί κατά αυτόνομο τρόπο, δεν διαθέτουν ομοιογένεια και δεν κάνουν καμία διάκριση μεταξύ των ευθυνών των επιχειρηματιών και των αρχών, γεγονός που αποτελεί σημαντικό μειονέκτημα για την εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης που αποσκοπεί στην κατανομή ευθυνών και το οποίο προβλέπει την επιβολή κυρώσεων.

Η σχεδιάσή τους μπορεί να ευνοήσει την σύνταξη πλαστών εγγράφων, φαινόμενο το οποίο ενδέχεται να καταστεί προβληματικό με την επέκταση των συστημάτων αυτών σε άλλα είδη πέραν του ερυθρού τόνου και του μπακαλιάρου της Ανταρκτικής ή την υιοθέτηση τους από άλλες ΠΟΑ.

Ο τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών για τα έγγραφα, μέσω της πληροφορικής ή άλλου τρόπου, δεν είναι επαρκής, τόσο από νομικής όσο και τεχνικής απόψεως, για την πραγματοποίηση ικανοποιητικών ελέγχων, είτε άμεσων, είτε εκ των υστέρων.

Για την επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης, θα έπρεπε, βάσει ενός κοινού συστήματος:

- να επικεντρωθεί το περιεχόμενο των εγγράφων σε πληροφορίες που έχουν σχέση με τα σκάφη και τις δραστηριότητες τους, οι οποίες είναι χρήσιμες για τη διαχείριση των πόρων και για τον έλεγχο τους βάσει του άρθρου 3 του σχεδίου δράσης που καθορίζει τις δραστηριότητες Π.Α.¹
- η αναθεώρηση του σχεδιασμού τους για τον περιορισμό των κινδύνων χρήσης πλαστών εγγράφων¹
- η επιβεβαίωση του υποχρεωτικού χαρακτήρα των εγγράφων και η αναγνώριση σε αυτά νομικού χαρακτήρα για τη στήριξη του σχεδίου δράσης
- η θέση σε εφαρμογή διαδικασιών διαβούλευσης των εγγράφων με μέσα πληροφορικής καθώς και διατάξεων διοικητικής συνεργασίας που να παρέχουν στις αρχές τα τεχνικά και νομικά μέτρα ανταλλαγής πληροφοριών και διενέργειας των απαραίτητων ελέγχων¹
- **Μέσα :** Κοινοτική πρωτοβουλία στις κατά κύριο λόγο ενδιαφερόμενες ΠΟΑ και κράτη με στόχο την προώθηση μιας μεταρρύθμισης των συστημάτων πιστοποίησης / τεκμηρίωσης και τη σύνταξη ενός πρωτοτύπου εγγράφου για την συνεδρίαση εμπειρογνομόνων του FAO για την εφαρμογή του άρθρου 76 του σχεδίου δράσης.

4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

4.1. Δράση αριθ. 11 : Βελτίωση της ενημέρωσης σχετικά με την κατάσταση των αλιευτικών σκαφών

- **Στόχος :** Βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των αλιευτικών σκαφών όσον αφορά το δικαίωμα τους να ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες προκειμένου να αναγνωριστούν το συντομότερο δυνατόν τα σκάφη που διαγράφηκαν από νηολόγια ή των οποίων καταργήθηκε η άδεια αλιείας.
- **Αιτιολόγηση :** Η συμφωνία που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της τήρησης διεθνών μέτρων διατήρησης και διαχείρισης από τα αλιευτικά σκάφη στην ανοικτή θάλασσα (FAO1993) προβλέπει, αφενός, τη χορήγηση άδειας από το κράτος σημαίας για την άσκηση αλιευτικών δραστηριοτήτων στην ανοικτή θάλασσα και, αφετέρου, την καθιέρωση μητρώου αλιευτικών σκαφών που επιτρέπεται να φέρουν τη σημαία του και τα οποία επιτρέπεται να ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες στην ανοικτή θάλασσα. Επίσης, προβλέπει ότι ορισμένες πληροφορίες πρέπει να τίθενται στην διάθεση του FAO για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την αναγνώριση των επιτρεπόμενων αλιευτικών δραστηριοτήτων. Η Κοινότητα έχει ήδη επικυρώσει τη συμφωνία του FAO, η οποία, ωστόσο, δεν έχει αρχίσει να ισχύει λόγω της μη συγκέντρωσης επαρκούς αριθμού επικυρώσεων. Πολλές ΠΟΑ ασχολήθηκαν με την κατάθεση καταλόγων είτε σκαφών που διαθέτουν άδεια είτε σκαφών που διέπραξαν απάτη, με στόχο την βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και για την βελτίωση της έρευνας και της καταπολέμησης των δραστηριοτήτων Π.Α. Η πρόσβαση σε μια κοινή βάση

¹ Η κοινοτική εμπειρία όσον αφορά την πιστοποίηση και τον έλεγχο της προέλευσης μπορεί να παράσχει στοιχεία σχετικά με τα ιδιαίτερα αυτά θέματα.

δεδομένων, την οποία διαχειρίζεται ο FAO, θα έπρεπε να βελτιώσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ΠΟΑ και, κατά συνέπεια, την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Δεδομένου ότι πολλές χώρες (Ηνωμένες Πολιτείες, Καναδάς, Ιαπωνία, Νορβηγία) έχουν ήδη αναλάβει να συνεργαστούν σε εθελοντική βάση με τον FAO, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν μπορεί να παραμείνει αδρανής στην κίνηση αυτή.

- **Μέσα :** Διαβίβαση κατάλληλων πληροφοριών των μητρώων του κοινοτικού στόλου στον FAO σε εθελοντική βάση εν αναμονή της επίσημης έναρξης ισχύος της συμφωνίας FAO του 1993.

4.2. Δράση αριθ. 12 : Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας

- **Στόχος :** Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της παρακολούθησης, του ελέγχου και της εποπτείας με τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες για τη θέση σε εφαρμογή των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης των αλιευτικών πόρων.
- **Αιτιολόγηση :** Τα αλιευτικά σκάφη δραστηριοποιούνται, εξ ορισμού, στην ανοικτή θάλασσα, σε εκτάσεις που δεν υπόκεινται άμεσα στην δικαιοδοσία των κρατών. Η θέση σε εφαρμογή της συμφωνίας των Ηνωμένων Εθνών για τα επικαλυπτόμενα αποθέματα προϋποθέτει ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας των κρατών προκειμένου να είναι γνωστή το συντομότερο δυνατόν η κατάσταση ενός αλιευτικού σκάφους που είναι ύποπτο παραβίασης της νομοθεσίας του κράτους σημαίας του.
- **Μέσα :** Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της στο δίκτυο των οργανισμών ελέγχου (δίκτυο MCS), το οποίο προτάθηκε από την Χιλή και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

4.3. Δράση αριθ. 13 : Ορισμός του ουσιαστικού δεσμού μεταξύ του κράτους και του σκάφους

- **Στόχος :** καθορισμός αντικειμενικών νομικών κριτηρίων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η άδεια χρήσης της σημαίας ενός κράτους χορηγείται λόγω της ύπαρξης ενός ουσιαστικού δεσμού μεταξύ του κράτους αυτού και του σχετικού αλιευτικού σκάφους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 της UNCLOS.
- **Αιτιολόγηση :** το φαινόμενο των ανοικτών νηολογίων τα οποία ευνοούν την ανάπτυξη σημαίων ευκαιρίας βλάπτει ιδιαίτερα τη βιωσιμότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Το υπάρχον νομικό κενό επιτρέπει σε ορισμένα κράτη να χορηγούν τη σημαία τους σε αλιευτικά σκάφη που απολαύουν ελεύθερης άσκησης αλιευτικών δραστηριοτήτων στην ανοικτή θάλασσα, χωρίς ωστόσο τα κράτη αυτά να τηρούν την υποχρέωση συνεργασίας εξασφαλίζοντας έναν αποτελεσματικό έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων των σκαφών αυτών. Η υιοθέτηση κριτηρίων για τον καθορισμό του ουσιαστικού δεσμού θα επιτρέψει την εξαφάνιση του περιθωρίου κακής πίστωσης που απορρέει από την απουσία διεθνούς κανόνα, και θα επιτρέψει έτσι την αναγνώριση, κατά αντικειμενικό τρόπο, των κρατών που αρνούνται, a priori, να συνεργαστούν σε διεθνές επίπεδο για τη διασφάλιση της βιώσιμης διατήρησης και διαχείρισης των αλιευτικών πόρων. Η κίνηση αυτή θα πρέπει να επιτρέψει να δοθεί έμφαση στην ικανότητα του κράτους σημαίας να ασκεί αποτελεσματικά τις εξουσίες του στα σκάφη που φέρουν τη σημαία του.

- **Μέσα** : κοινοτική διπλωματική πρωτοβουλία για την σύγκληση διεθνούς διάσκεψης με στόχο την διαπραγμάτευση μιας διεθνούς συμφωνίας για τον καθορισμό των όρων θέσης σε εφαρμογή του άρθρου 91 της UNCLOS όσον αφορά τα αλιευτικά σκάφη.

4.4. Δράση αριθ. 14 : Καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κράτους λιμένος.

- **Στόχος** : καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κράτους λιμένος όσον αφορά την πρόσβαση των αλιευτικών σκαφών σε λιμενικές εγκαταστάσεις για την διενέργεια εμπορικών επιχειρήσεων, διαμετακόμισης ή πρώτης διάθεσης στην αγορά αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται άμεσα από τους τόπους αλιείας.
- **Αιτιολόγηση** : δεν υπάρχει καμία διεθνής σύμβαση που να καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών στον τομέα αυτό. Το νομικό αυτό κενό ευνοεί την ύπαρξη λιμένων ευκαιρίας όπως και την ύπαρξη σημαιών ευκαιρίας. Η απουσία διεθνών κανόνων όσον αφορά την πρόσβαση και τον έλεγχο στους λιμένες, δεν ευνοεί την ύπαρξη διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό. Χρησιμεύει, εξάλλου, ως άλλοθι για τις χώρες που δεν επιθυμούν να είναι αρκετά αυστηρές προκειμένου να αποφεύγουν τον έλεγχο της προέλευσης των προϊόντων που τροφοδοτούν την κίνηση των λιμένων τους.
- **Μέσα** : κοινοτική διπλωματική πρωτοβουλία για την σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για τη διαπραγμάτευση διεθνούς συμφωνίας για τον καθορισμό των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των κρατών λιμένος για την πρόσβαση αλιευτικών σκαφών σε λιμενικές εγκαταστάσεις.

5. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

5.1. Δράση αριθ. 15 : Στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για την καταπολέμηση της Π.Α.

- **Στόχος** : Στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών έτσι ώστε να τηρούν πλήρως τις υποχρεώσεις που πρόκειται να αναλάβουν στο πλαίσιο του διεθνούς σχεδίου δράσης με στόχο την πρόληψη της Π.Α.
- **Αιτιολόγηση** : Η κατάρτιση και η θέση σε εφαρμογή εκ μέρους των αναπτυσσόμενων χωρών πολιτικών που αποσκοπούν στη διασφάλιση της παρακολούθησης και του ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο συνιστά επιβάρυνση την οποία πολλές αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχουν τα μέσα να αντιμετωπίσουν. Είναι σκόπιμο για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να συνεισφέρει στην ενίσχυση των μέσων των χωρών αυτών, ιδίως στην περίπτωση που τα σκάφη τους ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο αλιευτικών συμφωνιών.
- **Μέσα** : Στο πλαίσιο μιας εταιρικής σχέσης με τις αναπτυσσόμενες χώρες, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή τεχνική και χρηματοδοτική βοήθεια στον τομέα της παρακολούθησης, του ελέγχου και της εποπτείας των αλιευτικών δραστηριοτήτων υπό όρους που θα καθορίζονται κατά περίπτωση.